

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Dabija Denis, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Dabija Denis xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din xxxx, domiciliat în xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.10.2015 – 16.11.2017;

Instanța de apel: 20.12.2017 – 12.06.2018;

Instanța de recurs: 01.01.2019 – 06.08.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 16 noiembrie 2017, a fost încetat procesul penal privind învinuirea înaintată lui Dabija Denis în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, conform prevederilor art.2 alin.(1), (3), al Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin aceeași sentința procesul penal intentat în privința lui Babenco Cristina și Gabura Viorel în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, prin aceeași sentința a fost încetat procesul penal privind învinuirea înaintată lui Babenco Cristina și Gabura Viorel, în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, conform prevederilor art.2 alin.(1), (3), al Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința căreia cauza nu se contestă în procedura de recurs.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, a constatat că, Dabija Denis, Gabura Viorel și Babenco Cristian la data de 30 iulie 2015 aproximativ la ora 23.00 – 00.00, aflându-se în loc public în fața magazinului SRL „Deniadi” amplasat în stația auto de pe

str. Salcânilor 22/3, mun. Chișinău, acționând din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă, de respect față de societate, manifestând o obrăznicie deosebită, fără careva motiv, Babenco Cristian i-a aplicat lovituri cu pumnul peste față lui Bivol Veaceslav, iar la intervenția lui Scutaru Dumitru, Babenco Cristian împreună cu Dabija Denis i-au aplicat lovituri cu mâinile și picioarele lui Scutaru Dumitru, după care Gabura Viorel a continuat să-i aplice lovituri cu mâinile și picioarele lui Bivol Veaceslav. În rezultatul maltratării lui Scutaru Dumitru și Bivol Veaceslav le-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.1544/D din 14 august 2015 lui Scutaru Dumitru echimoze la nivelul capului și feței, excoriații la nivelul articulației cotului drept și membrului inferior stâng care se califică ca vătămare neînsemnată, iar lui Bivol Veaceslav potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.1S43/D din 14 august 2015 excoriații la nivelul capului, membrului superior drept, echimoze la nivelul cutiei toracice și articulația umărului drept, care se califică ca vătămare neînsemnată.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel procurorul, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Dabija Denis să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, a-i stabili prin cumul parțial de sentințe pedeapsa definitivă pe termen de 6 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare apelantul a indicat că, inculpatul Dabija Denis a comis infracțiunea în termen de probă, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31.10.2013 pe art.186 alin.(4) Codul penal, la 5 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe termen de 2 ani, circumstanțe care induc la faptul că infracțiunea a fost comisă la 30.07.2015 în termen de probă care urma să expire la 31.10.2015 or, în condițiile enumerate, în privința inculpatului Dabija Denis la materialele cauzei penale nu există un raport de evaluare psihologică care ar confirma faptul că inculpatul prezintă risc de recidivă redus și o caracteristică care ar confirma faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv în perioada de probațiune sau termenului de probă, ba din contra acesta a comis o nouă infracțiune în termenul de probă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018 a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința, în partea încetării procesului penal în privința lui Dabija Denis pe art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Dabija Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.70 și 79 Cod penal, la 6 luni.

În temeiul art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugarea parțială, la pedeapsa numită, a părții neexecutate a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Botanica din 13 octombrie 2013, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 1 lună, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță eronat a încetat procesul penal în privința inculpatului Dabija Denis pe motivul intervenirii actului de amnistie, deoarece ultimul nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie sus-indicat, or, potrivit art.(1), alin.1) al Legii nr.210 din 29.07.2016 *Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sânt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art.2–9, 11 și 12.*

Potrivit art.(1), alin.(2) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art.57 Cod penal nr.985-CX din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.

Potrivit art.(1), alin.(3) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, aplicarea oricărei modalități de liberare de pedeapsă penală, prevăzute de prezenta lege, poate avea loc doar în condițiile în care organul de urmărire penală, instanța de judecată sau judecătorul de instrucție constată întrunirea cerințelor stipulate la alin.(1).

Potrivit art.57 Cod penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune.

După cum s-a constatat, inculpatul Dabija Denis, anterior a mai comis o infracțiune, dânsul a fost condamnat prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013 în baza art.186 alin.(4) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe termen de 2 ani, din care rezultă ca, acesta a comis o nouă infracțiune în termenul de probă.

Astfel, în privința lui Dabija Denis nu pot fi aplicate prevederile Legii nr.210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or, inculpatul nu este atras pentru prima oară la răspunderea penală pentru comiterea unei infracțiuni mai puțin grave așa precum prevede art.57 Cod penal.

De asemenea, Dabija Denis nu s-a autodenunțat de bună voie, nici nu a contribuit activ la descoperirea acesteia, fiind audiat în calitate de bănuțit nu și-a recunoscut vina, iar fiind audiat în calitate de învinuit la 28.09.2015, de asemenea nu a recunoscut vina și prin urmare inculpatul n-a contribuit activ la descoperirea infracțiunii.

Astfel, inculpatul Dabija Denis n-a recunoscut vina integral, declarând că infracțiunea de huliganism a comis-o fără inculpatul Gabura Viorel, ultimul, de asemenea, a negat faptul participării sale la infracțiunea de huliganism, iar aceste circumstanțe: nerecunoașterea vinei de către ei împiedică aplicarea prevederilor actului de amnistie indicat mai sus.

Prin urmare, prima instanță eronat a reținut că, faptele înscrinate cât și persoana inculpatului cad sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a determinat, dacă Dabija Denis a manifestat căința activă față de fapta infracțională comisă. Respectiv soluția adoptată de către instanța de fond este una nefondată.

Din cele expuse rezultă, că Dabija Denis fiind anterior condamnat, a comis din-nou o infracțiune cu aplicarea violenței, ultimul careva concluzii nu și-a făcut în legătură cu comportamentul său, ceea ce denotă că pedeapsa aplicată inculpatului anterior nu și-a atins scopul, iar stabilirea repetată a unei pedepse condiționate nu este oportună cazului.

Totodată, instanța de apel a menționat că la momentul comiterii infracțiunii încriminate inculpatul Dabija Denis era minor, astfel i se atribuie pe aceste circumstanțe la cele atenuante și excepționale, conform prevederilor art.79 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că va fi justificată aplicarea față de Dabija Denis a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia. Totodată, potrivit actelor cauzei, s-a constatat că, prin sentința Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013 a fost condamnat în baza art.186 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal executarea pedepse i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani. În atare împrejurări - cumul de sentințe, este impusă aplicarea prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta decizie urmând a fi adăugată parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013, cu stabilirea în privința lui Dabija Denis a pedepsei definitive sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel inculpatul Dabija Denis a atacat decizia cu recurs ordinar, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și dispunerea liberării inculpatului Dabija Denis de răspunderea penală în baza art.60 alin.(1) lit. b) și alin.(7) Cod penal, în legătură cu expirarea prescripției de tragere la răspunderea penală.

În susținerea cererii de recurs, menționează că termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a inculpatului a expirat la 30 ianuarie 2018, dat fiind faptul că, în momentul comiterii infracțiunii inculpatul era minor, iar în astfel de situație termenul de prescripție se reduce în jumate.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de către inculpat, prin care solicită ca acesta să fie declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, invocă temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.*

Astfel, recurentul consideră, că procesul penal în privința lui Dabija Denis urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Colegiul penal lărgit consideră argumentele și solicitările recurentului neîntemeiate și lipsite de careva suport legal și în acest sens menționează că, potrivit materialelor dosarului, fapta incriminată lui Dabija Denis în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal a fost comisă la 30 iulie 2015 (f.d.192 vol. I), a cărui sancțiune cu închisoare prevede până la 5 ani, potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea dată face parte din categoria celor mai puțin grave.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit reține că în conformitate cu art.60 alin.(7) Cod penal termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

Totodată, în conformitate cu aliniatul (5) al aceluiași articol curgerea prescripției *se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată.* În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 mai 2017 inculpatul Dabija Denis a fost anunțat în căutare (f.d.86-87 vol. II), iar potrivit scrisorii nr.10749 din 07 iunie 2017 în privința lui Dabija Denis a fost pornit dosar de căutare nr.2017420242 (f.d.92 vol. II).

Ulterior, la data de 09 februarie 2019 inculpatul a fost reținut, fapt confirmat prin procesul-verbal de reținere (f.d.6 vol. III).

În acest sens Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, inculpatul Dabija Denis, inițial a fost prezent în cadrul ședinței instanței de fond, însă după începerea cercetărilor judecătorești dânsul s-a eschivat de la prezentarea în instanță, fiind anunțat în căutare, totodată fiind dispusă continuarea cercetării judecătorești în lipsa acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că, argumentele indicate de recurent sunt arbitrare, fiind respectiv și neîntemeiate, dat fiind faptul că în urma dispunerii anunțării în căutare a inculpatului, termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a fost suspendat la data de 11 mai 2017, iar potrivit procesului – verbal din 09 februarie 2019,

inculpatul a fost găsit și reținut, prin urmare anume în acea dată termenul de prescripție suspendat a fost reluat și a început a curge.

În astfel de circumstanțe, liberarea inculpatului de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, chiar dacă în momentul când a comis infracțiunea era minor, în speța dedusă judecării este imposibilă, dat fiind faptul că nu cade sub incidența prevederilor art.60 Cod penal, termenul de prescripție în momentul pronunțării deciziei de condamnare de către instanța de apel nu era expirat.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat de inculpatul Dabija Denis. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este una legală și întemeiată, considerente din care recursul declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Dabija Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, în cauză penală privindu-l pe *Dabija Denis xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 30 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico